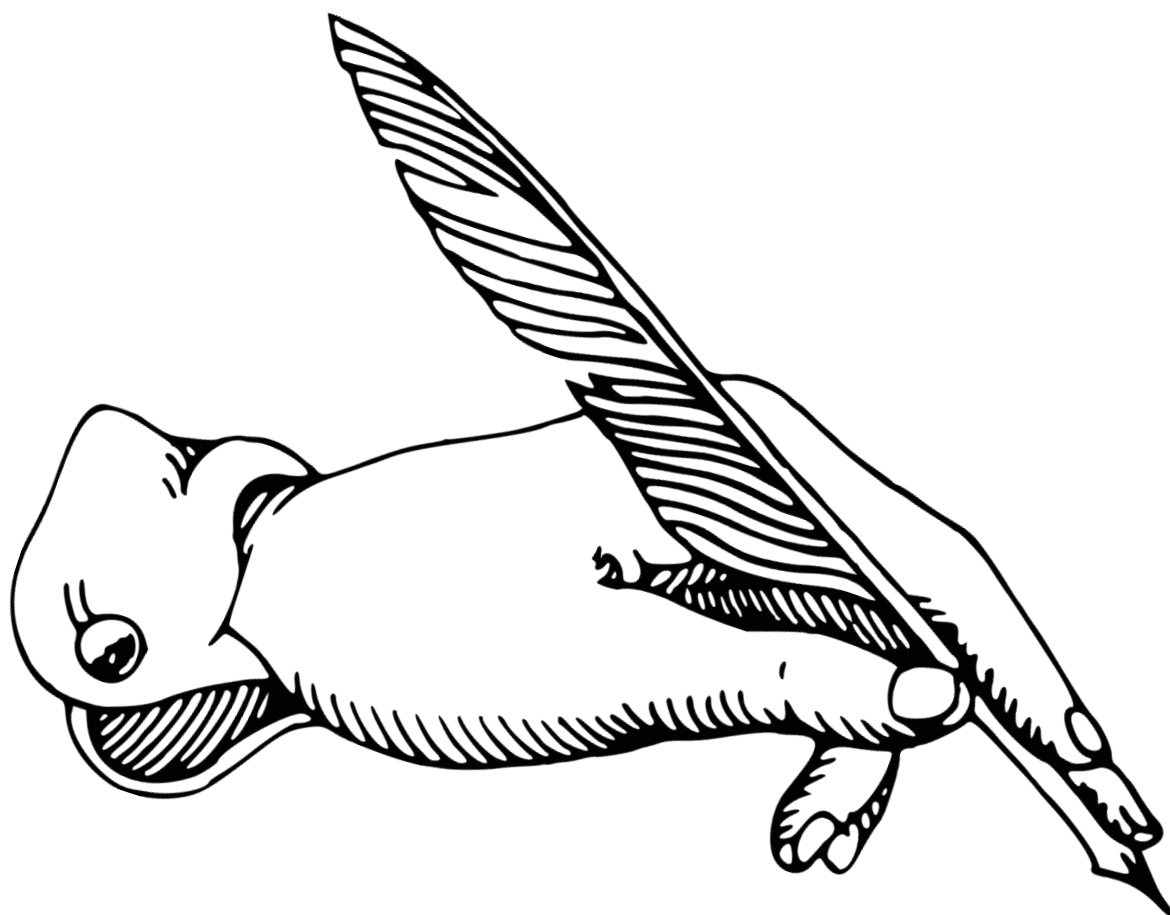

NYNORSKOPPGÅVER

Jostein Christensen og Asbjørn Odin Aag

Videoteket

BRUK ORDBOKA. Finn det rette ordet for det bokmålsordet som står i parentes

- Han var svært (**takknemlig**) _____ for alt dei hadde gjort for han.
- Denne (**betegnelsen**) _____ er upresis.
- Dei må flytte inn i den nye (**boligen**) _____ i oktober.
- Du må (**forberede**) _____ deg til eksamen.
- Det er heilt (**annerledes**) _____ i (**virkeligheten**) _____ enn på film.
- Det er ein (**forutsetning**) _____ at ho betalar tilbake det ho har lånt.
- (**Følelsene**) _____ strøymde på.
- Du kan ikkje flykte frå (**skjebnen**) _____ .
- De må ta (**hensyn**) _____ til dei andre på laget.
- (**Man**) _____ lærer så lenge (**man**) _____ lever.
- Du må søkje om (**tillatelse**) _____ før du kan byggje.
- Eg har dessverre ikkje (**anledning**) _____ til å kome i morgon.
- Under den andre verdskrigen blei det organisert ei (**motstandsbevegelse**) _____ .
- Det er stor (**etterspørsel**) _____ etter dette merket.
- Det er eit (**forbrytelse**) _____ mot (**menneskeheten**) _____ .
- Ingen veit (**hvilken**) _____ veg det heile vil ta.
- (**Egentlig**) _____ kan det vere det samme med heile skiten.
- (**Dessuten**) _____ er han ein sleip fyr, som ikkje er til å stole på.
- *Ringenes Herre* heiter *Ringdrotten* i nynorsk (**oversettelse**) _____ .
- Dette var inga lett (**oppgave**) _____ .
- Georg Brandes hadde stor (**innflytelse**) _____ på dei skandinaviske forfattarane.
- Dei (**såkalte**) _____ ekspertane hadde mykje å seie om saken.
- (**Selvsagt**) _____ hadde han festa bort heile arven.
- Nei, det kjem (**overhodet**) _____ ikkje på tale.
- Da vi kom hadde drosja (**allerede**) _____ køyrt.
- Det kan (**imidertid**) _____ tenkast at...
- (**Etter hvert**) _____ vil du sjå verdien av dette du òg.

Set inn **Ein, Ei** eller **Eit** bruk ordboka om du må

- Ivar Aasen kom frå _____ stad som heiter Ørsta.
- Diktet er skriva av _____ poet.
- _____ metafor er _____ språkleg verkemiddel.
- Islandsk er _____ nordisk språk.
- Sjimpanse åt _____ banan.
- Fridtjof Nansen hadde _____ skip som heitte Fram.
- Roald Amundsen hadde _____ skute som heitte Gjøa.
- Olav Tryggvason hadde _____ båt som heitte Ormen Lange.
- *Dag og Tid* er _____ nynorsk avis.
- Journalisten skreiv _____ avisartikkel.
- Det Norske Teatret er _____ nynorsk teater i Oslo.
- Dette er nok _____ overdriving.
- Dette er nok _____ overdriven påstand.
- _____ allegori er _____ utvida metafor.
- Han såg ut som _____ byråkrat.
- Nynorsk er ikkje _____ dialekt, det er _____ målform.
- Eg las _____ annonse i _____ avis.
- Angela Merkel er _____ tysk politikar.
- Talaren stod på _____ margarinkasse.
- Ho fekk _____ melding på telefonen.
- Alexander Kielland var _____ forfattar.
- Det var _____ vanskeleg spørsmål.
- Satanisten sette fyr på _____ kyrkje.
- Jegeren bar _____ gevær.
- Elevane hadde _____ slem gymlærar.
- Hydro er _____ norsk selskap.
- Det var _____ altfor lang film.
- Han slapp unna med _____ åtvaring.
- Vi har _____ mengd oppgåver å gjere.
- Ho var _____ stort talent.

BØY HANKJØNNSORDA

eintal		fleiral	
ubunden form	bunden form	ubunden form	bunden form
ein ...	denne ...	fleire ...	alle ...
	bilen		
		hestar	
ein tur			
			kameratane
	sommaren		
ein forfattar			
	bustaden		
		detaljar	
ein iranar			
	kommentaren		
			romanane
ein bankranar			
		stasjonar	
ein ministar			
	arbeidaren		
			appelsinane
	metaforen		
		fotballtrenarar	
ein fiasko			
	paven		
			fuglane
	jegeren		
		fedrar	
			sønene
ein påstand			
	idioten		
			ideane
	komfyren		

SETT INN HANKJØNNSORDA I RETT FORM

bruk ordboka om du må

ein hest	Eg kan sjå mange _____ der ute.
ein bil	Kvar står alle _____ parkert?
ein ministar	Alle _____ brukte slips.
ein bankranar	Politiet arresterte alle _____ .
ein mattelærer	Louise er forelska i _____ sin.
ein president	Den nye _____ har hentesveis.
ein bror	Jesus hadde fire _____.
ein onkel	Rommet var fullt av tanter og _____.
ein bil	Gatene i Paris er fulle av _____.
ein roman	På biblioteket finn ein mange _____.
ein tanke	Han har så mange _____ i hovudet, den mannen.
ein vinnar	Knut Hamsun og Bob Dylan er Nobelpris _____.
ein far	Det var mange sinte _____ på møtet.
ein feil	Dei rakk å rette opp dei fleste _____.
ein effekt	<i>Star Wars</i> nyttar mange _____.
ein idé	Reodor Felgen har mange lure _____.
ein tannlege	Ho er livredd for _____.
ein brosjyre	Postkassa mi er stappa full av glorete _____.
ein son	Ivan Turgenjev skreiv romanen <i>Fedre og</i> _____.
ein variant	Dialektar blir også kalla talemåls _____.
ein skribent	Mange _____ har lite å seie.
ein trompetist	Orkestret har ei rekke _____.
ein krangel	Det var heilt naudsynt å ta denne _____.
ein latsabb	Dei folka er nokon skikkeleg _____.
ein draum	Etter krigen hadde han ofte vonde _____.
ein metafor	Desse _____ var det mange som ikkje forstod.
ein film	<i>Tatt av vinden</i> er ein av dei mest sette _____ gjennom tida

BØY HOKJØNNSORDA

eintal		fleiral	
ubunden form	bunden form	ubunden form	bunden form
ei ...	denne ...	fleire ...	alle ...
ei bygd			
	avisa		
		jenter	
			bøkene
	døra		
		oppgåver	
	senga		
ei krone			
	oppfinninga		
ei lampe			
			opprydingane
	hendinga		
ei meining			
ei tyding			
	dronninga		
ei dotter			
		opplysingar	
ei kjensle			
	kvisa		
		saker	
			forteljingane
		jakker	
ei gruppe			
	rustninga		
ei oppslutning			
		oppmodingar	
ei elv			
			forskriftene

SETT INN HOKJØNNSORDA I RETT FORM

ei bok	Ludvig Holberg har lese mange _____.
ei hending	Denne _____ var uunngåeleg.
ei sak	Ein kan sjå denne _____ frå fleire sider.
ei verksemd	Desse _____ er ikkje lønsame.
ei tid	Eg har ikkje sett han på lange _____.
ei adresse	Skriv _____ di her.
ei adresse	Postbodet køyrde innom alle _____.
ei forteljing	Asbjørnsen og Moe samla munnleg overleverte _____.
ei reise	Denne _____ var lengre enn dei tidlegare _____ hennar.
ei lykt	Dei lyste meg i augo med _____ sine.
ei veke	Om to _____ er det ferie.
ei helg	Dei kommande _____ skal eg arbeide.
ei lekse	Har vi _____ til i morgon?
ei seng	På hotellet var det lopper i alle _____.
ei dotter	Dei har fire _____.
ei avgift	Denne _____ skal betalast til staten.
ei trapp	Butikken hadde tre rulle _____.
ei stjerne	Sidan det var skyer, såg vi ingen _____.
ei mor	Kafeen var full av ammande _____.
ei gåve	Slemme born får ingen _____ av julenissen.
ei hytte	Dei har nokre _____ til utleige.
ei setning	Fleire av _____ var ikkje til å forstå.
ei dronning	Mary og Elizabeth var _____ i England.
ei gate	Alle _____ var fulle av sinte demonstrantar.
ei forteljing	Dei kunne fortelje mange skakande _____.
ei opplysing	Eg treng fleire _____ før eg kan ta avgjerda.
ei åtvaring	No har du fått mange _____ !
ei rustning	Riddarane tok på seg _____ sine.

BØY INKJEKJØNNSORDA

eintal		fleirtal	
ubunden form	bunden form	ubunden form	bunden form
eit ...	dette ...	fleire ...	alle ...
eit egg			
	huset		
		barn (born)	
			fjella
eit eple			
eit problem			
		dokument	
	dømet		
eit troll			
	yrket		
		opplegg	
eit auditorium			
eit bilete			
			språka
	imperiet		
eit namn			
	valet		
		skjema	
eit menneske			
	akvariet		
			flya
	parlamentet		
eit hjarte			
	måleriet		
			møta
eit mønster			
		møbel	
			musea

SETT INN INKJEKJØNNSORDA I RETT FORM

eit omgrep	Kan du definere dette _____ ?
eit bilete	Metaforar er språklege _____.
eit budsjett	Rekneskapsføraren lagde to alternative _____.
eit dokument	Daudehavsrullane er historiske _____.
eit hotell	Petter Stordalen eig mange _____.
eit selskap	Alle _____ gjekk konkurs.
eit språk	Han kan snakke fem _____.
eit eksempel	Dei er levande _____ på kva eg meiner.
eit yrke	Gjennom eit langt liv har han vore innom fleire _____.
eit bilete	Er det mora di eg ser på dette snuskete _____ ?
eit lovbrøt	Han blei straffa for det grove _____.
eit område	Mange _____ er i dag øydelagde.
eit resultat	Dei oppnådde gode _____.
eit frimerke	Samlar du på _____ ?
eit dokument	Advokaten signerte dei fem _____.
eit bilete	Pål Enger har stole fleire Munch _____.
eit eksempel	Han var eit godt _____.
eit minne	Ho hadde pinlege _____ frå sydenreisa.
eit middel	Etos, logos og patos er retoriske bevis _____.
eit middel	Buss og tog er ulike kommunikasjons _____.
eit møbel	Eg brente alle dei heslege _____.
eit fotografi	Eg har mange _____ av mora di.
eit bod	Skyene ber _____ om storm.
eit jubileum	I 2014 blei grunnlovs _____ feira.
eit auditorium	Det var fullt av studentar i _____.
eit akvarium	Han knuste det dyre _____.
eit middel	For å kjøpe desse lege _____ treng du resept.
eit skjema	Du må fylle ut alle desse _____.
eit teater	Berlin har mange _____.
eit ritual	17. mai-feiringa er eit politisk _____.
eit eksempel	Eg kjenner fleire _____ på at det har skjedd.
eit produkt	Denne butikken sel ubrukelege _____.

BØY DESSE SUBSTANTIVA**bruk ordboka om du må**

eintal		fleirtal	
ubunden form	bunden form	ubunden form	bunden form
eit museum	museet	fleire museum	alle musea
	teateret		
	jubileet		
	søknaden		
	apoteket		
	kollegaen		
	skjemaet		
	håpet		alle håpa
	vikaren		
ein blyant	blyanten		
	draumen		
	imperiet	fleire imperium	
	løysinga		
	iranaren		
	pausen		
	fridomen		
	verkemidlet		
	metaforen		
	politikaren		
	prosjektet		
	eksemplet		
	maskina		
	allegorien		
	overdrivinga		
	samanfallet		
	skjemaet		

Sjå videoen om verb på Videoteket!

BØY DESSE A-VERBA

infinitiv	presens	preteritum	perfektum
å sykle		sykla	
å klatre			
å danse			
å skildre			
å bløffe			har bløffa
å handle			
å verke			
å fiske	fiskar		
å auke			
å teikne			
å rekne			
å trylle			

BØY DESSE E-VERBA

infinitiv	Presens	preteritum	perfektum
å kjøpe			
å lære		lærte	
å hjelpe			
å stupe			
å lyse	lyser		
å dømme			
å demonstrere			
å studere			har studert
å reparere			
å distribuere			
å styre			

BØY DESSE J-VERBA

Infinitiv	presens	preteritum	perfektum
å spørje			
å krevje			
å selje		selde	
å fortelje			
å symje			
å velje	vel		
å smørje			
å skilje			har skilt
å telje			

BØY DESSE KORTVERBA

infinitiv	presens	preteritum	perfektum
å nå			har nådd
å bu			
å tru	trur		
å smi			
å spa			
å ha		hadde	
å skje			
å blø			

BØY DESSE STERKE VERBA. Bruk ordboka om du må

infinitiv	presens	preteritum	perfektum
å ryke			
å vekse			
å syngje			
å springe			
å late			
å blåse			
å drepe			
å tvinge			
å be			
å bere			
å bite			
å flyge			
å gråte			
å leggje			
å vere			
å lese			
å liggje			
å sjå			
å vekse			
å finne			
å sove			
å bli			
å skrive			
å halde			
å komme			
å skjere			

PRONOMEN. Set om setningane

bokmål

nynorsk

- Jeg vet hvem de er.
- De kjøpte bilen av dem.
- Inviterte dere henne?
- Inviterte han dere?
- Dere må skjerpe dere.
- Kjenner dere dem?
- De bør skynde seg nå.
- Sent på natten ble de kastet ut av lokalet.
- De skal betale til dere.
- Vi skal på fest til dem.
- Nå er dere på tynn is.
- De av dere som vil være med, må løpe.
- Synes dere at de er strenge mot dere?
- Da morgenen kom hadde de fått nok.

EIGEDOMSORD

- I artikkelen (**hennes**) _____ står det at...
- Forfatteren fullførte (**boken sin**) _____ i august.
- Eg las (**boken hans**) _____ i oktober.
- Eg tviheld på (**dialekten min**) _____.
- Kven er (**datteren din**) _____ ?
- Banditten stal (**jakken min**) _____.
- (**Dere**) _____ må ta av (**dere**) _____ skoa (**deres**) _____ i moskeen.
- (**Moren din**) _____ er så feit at ho fell ut på begge sider av senga.
- Ho klippte av seg alt håret (**sitt**) _____.
- Frisøren klippte håret (**hennes**) _____.

eigedomsorda **DYKKAR** og **DEIRA**

engelsk

bokmål

nynorsk

• This is their house.	• Dette er huset deres .
• Where is your car?	• Hvor er bilen deres ?
• It is not your fault.	• Det er ikke deres skyld.
• It's their fault.	• Det er deres skyld.
• Their dog died.	• Hunden deres døde.
• Your time is out.	• Tiden deres er ute.

sjå videoen om spørjeord
på Videoteket!

SPØRJEORD

og andre ord som ikkje skal byrje på **HV**

bokmål

nynorsk

- Hvor bor du?
- Hvem er president på Island?
- Hvorfor ikke?
- Hvordan kommer man til Bislet?
- Hvilken vei skal vi gå?
- Er dette holdeplassen hvor vi skal gå av?
- Hver gang vi møtes blir det bråk.
- Vet dere ikke hvem hun er?
- Hvilket tog skal dere ta?
- Han vet ikke hva han skal gjøre.
- Hvem drepte Laura Palmer?
- Hvem vet hvor Hvaler er?
- Hver og en gikk hjem.
- Hvilken bil er deres?
- Hver gang jeg ser ham må jeg le.
- De forstår ikke hvorfor.
- Dette er huset hvor han bor.

OMSETJINGSOPPGÅVE

Dette kortsvaret er frå eit svar som fekk 6 på skriftleg eksamen hausten 2015. Set om teksten frå bokmål til nynorsk.

De skadelige eventyrene

I blogginnlegget «Farlege barneforteljingar: Kyssar du ein frosk, kan du ramle uti vatn og drukne», tar Anne Viken et oppgjør med de som sier at vi må beskytte barn mot skadelig litteratur. Med dette mener de for eksempel «Kardemommeby» og andre, etter Vikens mening uskyldige barnefortellinger. Beskyttelsen har gått alt for langt, skriver hun, og bruker både humor, ironi og sarkasme for å støtte sine poenger.

Viken tar for seg de norske folkeeventyrene som eksempler. Dersom «Kardemommeby» er høyreekstremt og skadelig for barn, så må vel mange andre eventyr også være uheldige for dem. Askeladden fremmer dovenskap og inspirerer til en livsstil som gjør at barna trolig havner på NAV, eller han får dem til å stikke kniven i sin egen mage, slik han lurte trollet til å gjøre i «Gutten som kappåt med trollet». Eller hva med «Synnøve Solbakken» der de mest voldelige guttene får de fineste damene. Dette kan tolkes som en oppfordring til å bli kriminell. Slik fortsetter hun, med sammenligninger og allusjoner til eventyrene. Sarkasmen og latterliggjøringen kommer klart frem gjennom hele innlegget. Ved å overdrive virkningene av å tro at «alt» barna leser kan ha skadelige konsekvenser, får hun oss til å se det absurde og latterlige i budskapet til «vernekretsen».

Vikens poeng ser ut til å være enkelt: Hennes generasjon har ikke tatt skade av tradisjonell barnelitteratur, og det gjør ikke barna i dag heller. Det som *er* skadelig er å beskytte dem mot alt og alle. Om de ikke kan tåle et eventyr som barn, hvordan skal de da tåle virkeligheten som voksne?

Kilder:

Viken Anne: «Farlege barneforteljingar: kyssar du ein frosk...»

www.samlaget.no/nn.-no/forfattarar/v/anne-viken/blog/farlegebarneforteljingar.aspx

Nedlastingsdato 16.02.2016

Dei skadelege eventyra

ANBEHETELSE. bruk ordboka, og erstatt disse orda

- anmode
- bekrefte
- anta -
- beretning
- kjærlighet
- forelskelse
- forberedelse
- frihet
- anerkjennelse
- anmeldelse
- likhet
- avgjørelse
- begravelse
- bestikkelse
- bevegelse
- nærheten
- mulighet
- anførselstegn
- annerledes
- følelse
- ansatt
- begivenhet
- tillatelse
- ensomhet
- dødelighet
- selvsikkerhet
- bevisstløshet
- angrep
- anklage
- sannheten
- virkeligheten

ANDRE ORD SOM OFTE BLIR SKRIVNE FEIL. Bruk ordboka og erstatt dei

- dessuten
- advarsel
- allerede
- oppgave
- egentlig
- forberedelse
- hverandre
- annerledes
- imidlertid
- til tross for
- kun
- løsning
- man
- å mene
- midlertidig
- oversettelse
- samme
- sammen
- såkalt
- videre

BRUK ORDBOKA, og finn betre nynorske ord og vendingar i desse setningane

- Eg blei **bekymra** da
- Vi kan **anta** at ...
- Han har ikkje mykje **dannelse**.
- Denne **betegnelsen** er upresis.
- Lobbyistar kan ha stor **innflytelse**.
- Under **min ledelse** vil det bli orden i dette landet!
- Du kan få vere med, på **ein betingelse**.
- Det finst **ingen rettferdighet** i dette universet!
- Etter skandalen han gjorde var **oppsigelse** ikkje til å unngå.
- Han talte med stor **troverdighet**.
- **Samvittigheten** plagde ho ei lita stund.
- Dette er **ein forbrytelse** mot **menneskeheten**.

sjå videoen om verbet «å skrive»

Å SKRIVE. fyll ut:

infinitiv	presens	preteritum	perfektum
å skrive			

SET OM SETNINGANE TIL NYNORSK

bokmål

nynorsk

- Knut Hamsun skrev romanen *Sult*.
- Petter Dass har skrevet salmen.
- Henrik Wergeland har skrevet diktet.
- I realismen ble det skrevet romaner og skuespill.
- I 1879 skriver Ibsen *Et dukkehjem*.
- Ludvig Holberg skrev på 1700-tallet.
- Jo Nesbø skriver kriminalromaner.
- Nynorsk er ingen dialekt, det er noe man skriver.
- Nå har de underskrevet kontrakten.
- Alt han sa under forhøret ble nedskrevet.
- Hvem har skrevet disse kommentarene?
- Studentene skulle skrive en artikkel om temaet.

SAMSVARSBØYING. Set om setningane til nynorsk

bokmål

nynorsk

- Romanen *Sult* er skrevet av Hamsun.
- Brevet ble skrevet av Ibsen i 1889. Han skrev mange tusen brev.
- Skuespillene er skrevet av Holberg
- Artikkelen ble skrevet av ham.
- Han har skrevet mange brev, men dette brevet er skrevet av en annen.
- Ibsen skrev *Et dukkehjem*. Skuespillet *Gjengangere* er også skrevet av ham.
- Man vet ikke hvem som skrev *Sagaen om Gunnlaug Ormstunge*.
- Modernistiske dikt blir ofte skrevet på frie vers.
- Han er selvskrevet i jobben som justisminister.
- *Den guddommelige komedie* er ikke skrevet av Shakespeare. Det var Dante som skrev denne boka.
- I avisa *Dag og Tid* er artiklene skrevet på nynorsk.

Å LESE. fyll ut

infinitiv	presens	preteritum	perfektum
å lese			

SET OM SETNINGANE TIL NYNORSK

bokmål

nynorsk

- Det er viktig at man leser kontrakter grundig.
- Har dere lest avisen i dag?
- Ivar Aasen leste mange engelske romaner.
- Jeg har lest et essay av Ludvig Holberg.
- Har du lest romanen *Sult*, som Hamsun har skrevet?
- Dere bør lese diktet «Storbynatt», som er skrevet av Rudolf Nilsen.
- De av dere som ikke har lest et skuespill av Ibsen, bør gjøre det.
- Jeg leste skriften på veggen.
- Jeg leser henne som en åpen bok.
- Mange vil heller se på kattevideoer på Youtube enn å lese litteratur.
- Hun har lest mange klassikere.
- Han hadde lest at ærlighet varer lengst.
- Gjett hvem som leste hele rulleteksten til filmen.
- Han har lest alt Shakespeare har skrevet.
- Han tror at alt han leser er sant.

Finn PRESENS PARTISIPP av verba til venstre, og bruk dei i setningane.

- skrive** I _____ stund er det ikkje stort vi kan gjere med saka.
- løpe** Den rabiante hunden kom _____ mot postbodet.
- stråle** Ho var _____ nøgd med resultatet.
- gråte** Det _____ barnet hadde falle av sykkelen.
- smile** Ho stolte ikkje heilt på den glatte og _____ seljaren.
- lytte** Han burde vore meir _____.
- tenkje** Ho er eit _____ menneske.
- stå** Dei blei _____ og vente.
- skrike** Alle dei _____ folka gjorde meg sliten.
- sove** Dei sleit med å vekke den _____ gamle mannen.
- vurdere** Dei studerte han på ein _____ måte.
- kritisere** Eg er så lei av dei _____ kommentarane dine!
- hengje saman** Han var full, og talen ikkje _____.
- leve** Minnet stod _____ for ho.
- inspirere** Det var ein _____ idé!
- kvese** Den _____ katten hadde lopper.
- auke** Edruskap er eit _____ problem i samfunnet.
- kome** Den _____ helga blir det stiv kuling langs kysten.
- stirre** Klovnen stod i hagen, _____ inn vindauget.
- juble** Han blei tatt _____ imot.
- sitte** Den _____ regjeringa er inkompetent.
- brenne** Dette temaet er _____ aktuelt.

S-GENITIV. skriv om desse setningane

- Har du sett den gamle mannens stakk?
- Hundens pels var full av lopper.
- Skulens nettside var ikkje oppdatert.
- Alle husets vegger var kvitmåla.
- Bondens traktor var tom for diesel.
- Soldatens brev blei opna av dama hans.
- Eg håper naboens hus brenn ned.
- Dei krangla om butikkens økonomi.
- Kapteinen fortalde om skipets historie.
- Bestefars galne hundar har rabies.
- Ulvens framtid i Noreg er usikker.
- Ubåtens periskop stakk opp av vatnet.
- Landets regjering var korrupt.
- Professorens bil punkterte.
- Restaurantens meny var freistande.
- Skodespelets dialog var uforståeleg.

- Mannens egentlege namn var det ingen som visste.
- Talens ironi blei misforstått av mange.
- Bibliotekets boksamling blei utvida.
- Orkesterets dirigent snubla på scena.
- Byens rådhus raste saman under jordskjelvet.
- Maleriets pris var dessverre for høg.
- Treets bark var eten av termittar.
- Bilens skilt var falske.
- Smuglarens tur over grensa var vellukka.
- Frisøren klypte i mannens øyre.
- Trappas gelender var rustent.
- Bokas omslag var utslite.
- Eg synest at filmens plott var uforståeleg.
- Han granska vinens farge.

set inn **NOKON, NOKA** eller **NOKO**

- Aviskronikken har ikkje _____ tydeleg hovudsynspunkt.
- Henrik Ibsen skreiv aldri _____ romanar.
- I tillegg til romanane sine, skreiv Knut Hamsun også _____ få dikt.
- Eg rakk ikkje lese _____ avis denne morgonen.
- Ludvig Holberg skreiv _____ tusen brev.
- I _____ dialektar har ein kløyvd infinitiv.
- Nynorsk er ikkje _____ dialekt, det er ei målform.
- _____ av dikta hans er skrivne med frie vers.
- Er det framleis _____ som trur at USA forfalska månelandinga?
- Ja, _____ trur dette framleis.
- Har _____ nobelprisvinnarar komme frå Noreg?
- _____ gonger misforstår folk ironiske tekstar.
- Grei kort ut om _____ verkemiddel og den funksjonen dei har i teksten.
- Ved å studere _____ verselinjer frå diktet, kan ein sjå at...
- Ein kan finne _____ likskapar mellom alle desse tekstane.
- Ved å samanlikne _____ sider ved form og innhald i dei to reklamane, ser ein at...
- Han har ikkje _____ særleg erfaring å skryte av.

sjå videoen om adjektiv

GRADBØY ADJEKTIVA

positiv	komparativ	superlativ
sterk		
kjend		
fin		
lang		
interessant		
innfløkt		
streng		
flink		
erfaren		
tung		
varsam		
takksam		
mykje		
farleg		
viktig		
komplisert		
raud		
realistisk		
effektiv		
ung		
galen		
vakker		
opplagd		
nyansert		
fuktig		
skitten		
utfordrande		
frisk		
oppkvikkande		
hard		

ADJEKTIV. Set inn rett form av desse adjektiva

gamal	Welhaven var eitt år _____ enn Wergeland.
mange	Det kom mange _____ på festivalen i år.
komplisert	R-matte er _____ enn P-matte.
fårleg	Løva er det _____ dyret på savannen.
klok	Det vil nok vere _____ å vente ei veke.
varsam	Ho var _____ enn naudsynt.
intrikat	Den svenske filmen hadde det _____ plottet.
vaksen	Den yngste systera var den _____ av dei to.
ung	Ho ser _____ ut enn ho er.
mykje	Det er ikkje noko særleg _____ vi kan gjere.
vond	Sild er det _____ som finst.
lang	Skodespelet var i _____ laget.
høg	Nidarosdomen er _____ enn kyrkja på Frogner.
sterk	Det er den _____ chillien eg har smakt!
rask	Usain Bolt er den _____ mannen på Bislett.
sørleg	Mandal er den _____ byen i Noreg.
vanskeleg	Teoretisk fysikk er eit _____ fag.
analytisk	Ho hadde eit _____ blick en dei andre.
god	Han fekk mykje _____ karakterar enn før.
treig	Det er den _____ køen eg har vore i.
heldig	Eg hadde flaks, og var den _____ denne gongen.
presis	Han kjem alltid _____ enn bror sin.
merkeleg	Dette er det _____ eg har vore med på!
sint	Ho var enda _____ da kvelden kom.
frekk	Det var den _____ manøveren nokon hadde sett.
roleg	Eg håper vêret er _____ i morgon.
utfordrande	Dette var _____ enn eg hadde trudd.
ekte	Ivar Aasen ville studere dei _____ norske dialektane.
sjeldan	Det er _____ enn ein skulle tru.

SET OM SETNINGANE TIL NYNORSK

bokmål

nynorsk

- Jeg sitter og leser.
- Jeg satt og leste.
- Jeg har sittet og lest.
- Jeg hadde sittet og lest.
- Jeg skal sitte og lese.
- Jeg skal ha sittet og lest.
- Jeg skulle sitte og lese.
- Jeg skulle ha sittet og lest.

adjektiva **EIGEN** og **LITEN**

SET OM SETNINGANE TIL NYNORSK

- En liten by.
- Et lite problem.
- Deres eget problem.
- Hans egen lille bil.
- Min egen saksofon.
- Den lille bygda vår.
- Våre egne problemer.
- Hennes egne små tanker.
- Det er min egen sak!
- Den lille saksofonen.
- Pass dine egne saker!
- Fridtjof Nansens egen skute het Fram.
- Gjøa var Roald Amundsens egen båt.
- Ernest Shackelton seilte sitt eget skip til Antarktis.
- Det er vår egen skyld.
- Vent her en liten stund.
- Han har sin egen måte å gjøre ting på.
- Detektiven overså den lille detaljen.

bruk **HAN** og **HO** i staden for **DEN** SET OM SETNINGANE TIL NYNORSK

bokmål

- Skal du til Nesodden må du ta fergen. Den går fra Aker Brygge.
- Jeg har sett postbilen; den står parkert rundt hjørnet.
- – Hvor er boken?
– Den ligger på bordet.
- Jeg har kjøpt ny klokke. Den var ikke billig.
- – Hvor har den gamle hunden blitt av?
– Vi måtte avlive den.
- Etter at båten seilte ut, så vi ikke noe mer til den.
- Jeg så filmen *Das Boot* i går. Den var veldig lang.
- Butikken ble lagt ned, fordi den ikke var lønnsom.
- Avisen ligger ikke der den pleier å ligge.

nynorsk

- Skal du til Nesodden må du ta ferga. _____ går frå Aker Brygge.
- Eg har sett postbilen; _____ står parkert rundt hjørnet.
- – Kvar er boka?
– _____ ligg på bordet.
- Eg har kjøpt ny klokke. _____ var ikkje ikkje.
- – Kvar har den gamle hunden blitt av?
– Vi måtte avlive _____ .
- Etter at båten segla ut, såg vi ikkje noko meir til _____ .
- Eg såg filmen *Das Boot* i går. _____ var veldig lang.
- Butikken blei lagd ned, fordi _____ ikkje var lønsam.
- Avisa ligg ikkje der _____ plar å liggje.

PREPOSISJONAR Set om setningane til nynorsk

- Terje Vigen bor **ytterst** ved havet.
- Jakka hang **innerst** i skapet.
- Det er **innenfor** rimelighetens grenser.
- Jeg følte meg helt **utenfor**.
- Apoteket er i gaten **bortenfor** torget.
- Dette er det største problemet vi har stått **overfor**.
- Fru Olsen bor i etasjen **ovenfor** meg.
- De var **fra** sans og samling.
- **Ifølge** professoren var konklusjonen feil.
- Det skjedde **omkring** århundreskiftet.
- Regningen må betales **innen** onsdag.
- Navnet hans stod **nederst** på listen.
- Parker sykkelen **utenfor** døren.

OVERFOR eller OVANFOR? Set om setningane frå engelsk til nynorsk

- She lives above me.
- Her house is opposite to mine.
- We are facing a problem here.
- The key is hidden over the door.
- Ho bur _____ meg.
- Huset hennar er _____ mitt.
- Vi står _____ eit problem her.
- Nøkkelen er gøymt _____ døra.

FASIT

BRUK ORDBOKA. finn det rette ordet for det bokmålsordet som står i parentes

- Han var svært takknemleg / takksam for alt dei hadde gjort for han.
- Denne nemninga er upresis.
- Dei må flytte inn i den nye bustaden i oktober.
- Du må førebu deg til eksamen.
- Det er heilt annleis i røynda/ røyndomen/ verkelegheita enn på film.
- Det er ein føresetnad at ho betalar tilbake det ho har lånt.
- Kjenslene/Følelsane strøymde på.
- Du kan ikkje flykte frå lagnaden/skjebnen.
- De må ta omsyn til dei andre på laget.
- Ein lærer så lenge ein lever.
- Du må søkje om løyve/tillating/lov før du kan byggje.
- Eg har dessverre ikkje høve/anledning til å komme i morgon.
- Under den andre verdskrigen blei det organisert ei motstandsørsl.
- Det er stor etterspurnad etter dette merket.
- Det er eit brott/brottsverk mot menneskeslekta.
- Ingen veit kva for ein veg det heile vil ta.
- Eigentleg kan det vere det samme med heile skiten.
- Dessutan er han ein sleip fyr, som ikkje er til å stole på.
- *Ringenes Herre* heiter *Ringdrotten* i nynorsk omsetjing.
- Dette var inga lett oppgåve.
- Georg Brandes hadde stor innverknad på dei skandinaviske forfattarane.
- Dei såkalla/sokalla ekspertane hadde mykje å seie om saken.
- Sjølvsagt hadde han festa bort hele arven.
- Nei, det kjem i det heile ikkje på tale.
- Da vi kom hadde drosja allereie/alt køyrt.
- Det kan likevel tenkast at....
- Etter kvart vil du sjå verdien av dette du òg.

set inn **EIN**, **EI** eller **EIT** bruk ordboka om du må

- Ivar Aasen kom frå ein stad som heiter Ørsta.
- Diktet er skrive av ein poet.
- **Ein** metafor er eit språkleg verkemiddel.
- Islandsk er eit nordisk språk.
- Sjimpanse åt ein banan.
- Fridtjof Nansen hadde eit skip som heitte Fram.
- Roald Amundsen hadde ei skute som heitte Gjøa.
- Olav Trygvason hadde ein båt som heitte Ormen Lange.
- *Dag og Tid* er ei nynorsk avis.
- Journalisten skreiv ein avisartikkel.
- Det Norske Teatret er eit nynorsk teater i Oslo.
- Dette er nok ei overdriving.
- Dette er nok **ein** overdriven påstand.
- **Ein** allegori er ein utvida metafor.
- Han såg ut som ein byråkrat.
- Nynorsk er ikkje ein/ei dialekt, det er ei målform.
- Eg las ein annonse i ei avis.
- Angela Merkel er ein tysk politikar.
- Talaren stod på ein/ei margarinkasse.
- Ho fekk ei melding på telefonen.
- Alexander Kielland var ein forfattar.
- Det var eit vanskeleg spørsmål.
- Satanisten sette fyr på ei kyrkje.
- Jegeren bar eit gevær.
- Elevane hadde ein slem gymlærar.
- Hydro er eit norsk selskap.
- Det var ein altfor lang film.
- Han slapp unna med ei åtvaring.
- Vi har ei mengd oppgåver å gjere.
- Ho var eit stort talent.

BØY HANKJØNNSORDA

eintal		fleiral	
ubunden form	bunden form	ubunden form	bunden form
ein ...	denne ...	fleire ...	alle ...
ein bil	bilen	bil	bilane
ein hest	hesten	hestar	hestane
ein tur	turen	turar	turane
ein kamerat	kameraten	kameratar	kameratane
ein sommar	sommaren	somrar	somrane
ein forfattar	forfattaren	forfattarar	forfattarane
ein bustad	bustaden	bustadar/bustader	bustadane/bustadene
ein detalj	detaljen	detaljar	detaljane
ein iranar	iranaren	iranarar	iranarane
ein kommentar	kommentaren	kommentarar	kommentarane
ein roman	romanen	romanar	romanane
ein bankranar	bankranaren	bankranarar	bankranarane
ein stasjon	stasjonen	stasjonar	stasjonane
ein ministar	ministaren	ministrar	ministrane
ein arbeidar	arbeidaren	arbeidarar	arbeidarane
ein appelsin	appelsinen	appelsinar	appelsinane
ein metafor	metaforen	metaforar	metaforane
ein fotballtrenar	fotballtrenaren	fotballtrenarar	fotballtrenarane
ein fiasko	fiaskoen	fiaskoar	fiaskoane
ein pave	paven	pavar	pavane
ein fugl	fuglen	fuglar	fuglane
ein jeger	jegeren	jegerar	jegerane
ein far	faren	fedrar	fedrane
ein son	sonen	søner	sønene
ein påstand	påstanden	påstandar	påstandane
ein idiot	idioten	idiotar	idiotane
ein idé	ideen	idear	ideane
ein komfyr	komfyren	komfyrar	komfyrane

SETT INN HANKJØNNSORDA I RETT FORM

bruk ordboka om du må

ein hest	Eg kan sjå mange <u>hestar</u> der ute.
ein bil	Kvar står alle <u>bilane</u> parkert?
ein ministar	Alle <u>ministrane</u> brukte slips.
ein bankranar	Politiet arresterte alle <u>bankranarane</u> .
ein mattelærer	Louise er forelska i <u>mattelæraren</u> sin.
ein president	Den nye <u>presidenten</u> har hentesveis.
ein bror	Jesus hadde fire <u>brør</u> .
ein onkel	Rommet var fullt av tanter og <u>onklar</u> .
ein bil	Gatene i Paris er fulle av <u>bilar</u> .
ein roman	På biblioteket finn ein mange <u>romanar</u> .
ein tanke	Han har så mange <u>tankar</u> i hovudet, den mannen.
ein vinnar	Knut Hamsun og Bob Dylan er Nobelpris <u>vinnarar</u> .
ein far	Det var mange sinte <u>fedrar</u> på møtet.
ein feil	Dei rakk å rette opp dei fleste <u>feila</u> .
ein effekt	<i>Star Wars</i> nyttar mange <u>effektar</u> .
ein idé	Reodor Felgen har mange lure <u>idear</u> .
ein tannlege	Ho er livredd for <u>tannlegar</u> .
ein brosjyre	Postkassa mi er stappa full av glorete <u>brosjyrar</u> .
ein son	Ivan Turgenjev skreiv romanen <i>Fedre og søner</i> .
ein variant	Dialektar blir også kalla talemåls <u>variantar</u> .
ein skribent	Mange <u>skribentar</u> har lite å seie.
ein trompetist	Orkestret har ei rekke <u>trompetistar</u> .
ein krangel	Det var heilt naudsynt å ta denne <u>krangelen</u> .
ein latsabb	Dei folka er nokon skikkeleg <u>latsabbar</u> .
ein draum	Etter krigen hadde han ofte vonde <u>draumar</u> .
ein metafor	Desse <u>metaforane</u> var det mange som ikkje forstod.
ein film	<i>Tatt av vinden</i> er ein av dei mest sette <u>filmene</u> gjennom tida

BØY HOKJØNNSORDA

eintal		fleirtal	
ubunden form	bunden form	ubunden form	bunden form
ei ...	denne ...	fleire ...	alle ...
ei bygd	bygda	bygder	bygdene
ei avis	avisa	aviser	avisene
ei jente	jenta	jenter	jentene
ei bok	boka	bøker	bøkene
ei dør	døra	dører	dørene
ei oppgåve	oppgåva	oppgåver	oppgåvene
ei seng	senga	senger	sengene
ei krone	krona	kroner	kronene
ei oppfinning	oppfinninga	oppfinningar	oppfinningane
ei lampe	lampa	lamper	lampene
ei opprydjing	opprydjinga	opprydingar	opprydingane
ei hending	hendinga	hendingar	hendingane
ei meining	meininga	meiningar	meiningane
ei tyding	tydinga	tydingar	tydingane
ei dronning	dronninga	dronningar	dronningane
ei dotter	dottera	døtrer	døtrene
ei opplysing	opplysinga	opplysingar	opplysingane
ei kjensle	kjensla	kjensler	kjenslene
ei kvise	kvisa	kviser	kvisene
ei sak	saka	saker	sakene
ei forteljning	forteljninga	forteljningar	forteljningane
ei jakke	jakka	jakker	jakker
ei gruppe	gruppa	grupper	gruppene
ei rustning	rustninga	rustningar	rustningane
ei oppslutning	oppslutninga	oppslutningar	oppslutningane
ei oppmoding	oppmodinga	oppmodingar	oppmodingane
ei elv	elva	elver	Elvene
ei forskrift	forskrifta	forskrifter	forskriftene

SETT INN HOKJØNNSORDA I RETT FORM

ei bok	Ludvig Holberg har lese mange bøker .
ei hending	Denne hendinga var uunngåeleg.
ei sak	Ein kan sjå denne saka frå fleire sider.
ei verksemd	Desse verksemdene er ikkje lønsame.
ei tid	Eg har ikkje sett han på lange tider .
ei adresse	Skriv adressa di her.
ei adresse	Postbodet køyrde innom alle adressene .
ei forteljing	Asbjørnsen og Moe samla munnleg overleverte forteljingar .
ei reise	Denne reisa var lengre enn dei tidlegare reisene hennar.
ei lykt	Dei lyste meg i augo med lyktene sine.
ei veke	Om to veker er det ferie.
ei helg	Dei kommande helgene skal eg arbeide.
ei lekse	Har vi lekser til i morgon?
ei seng	På hotellet var det lopper i alle sengene .
ei dotter	Dei har fire døtr er.
ei avgift	Denne avgifta skal betalast til staten.
ei trapp	Butikken hadde tre rulle trapper .
ei stjerne	Sidan det var skyer, såg vi inga stjerner .
ei mor	Kafeen var full av ammande mødrer .
ei gåve	Slemme born får ingen gåver av julenissen.
ei hytte	Dei har nokre hytter til utleige.
ei setning	Fleire av setningane var ikkje til å forstå.
ei dronning	Mary og Elizabeth var dronningar i England.
ei gate	Alle gatene var fulle av sinte demonstrantar.
ei forteljing	Dei kunne fortelje mange skakande forteljingar .
ei opplysing	Eg treng fleire opplysingar før eg kan ta avgjerda.
ei åtvaring	No har du fått mange åtvaringar !
ei rustning	Riddarane tok på seg rustningane sine.

BØY INKJEKJØNNSORDA

eintal		fleirtal	
ubunden form	bunden form	ubunden form	bunden form
eit ...	dette ...	fleire ...	alle ...
eit egg	egget	egg	egga
eit hus	huset	hus	husa
eit barn	barnet	barn (born)	barna (borna)
eit fjell	fjellet	fjell	fjella
eit eple	eplet	eple	epla
eit problem	problemet	problem	problema
eit dokument	dokumentet	dokument	dokumenta
eit døme	dømet	døme	døma
eit troll	trollet	troll	trolla
eit yrke	yrket	yrke	yrka
eit opplegg	opplegget	opplegg	opplegga
eit auditorium	auditoriet	auditorium	auditoria
eit bilete	biletet	bilete	bileta
eit språk	språket	språk	språka
eit imperium	imperiet	imperium	imperia
eit namn	namnet	namn	namna
eit val	valet	valet	vala
eit skjema	skjemaet	skjema	skjemaa
eit menneske	mennesket	menneske	menneska
eit akvarium	akvariet	akvarium	akvaria
eit fly	flyet	fly	flya
eit parlament	parlamentet	parlament	parlamenta
eit hjarte	hjartet	hjarte	hjarta
eit måleri	måleriet	måleri	måleria
eit møte	møtet	møte	møta
eit mønster	mønsteret	mønster	mønstera
eit møbel	møbelet	møbel/ møblar	møbla / møblane
eit museum	museet	museum	musea

SETT INN INKJEKJØNNSORDA I RETT FORM

eit omgrep	Kan du definere dette omgrepet ?
eit bilete	Metaforar er språklege bilete .
eit budsjett	Rekneskapsføraren lagde to alternative budsjett .
eit dokument	Daudehavsrullane er historiske dokument .
eit hotell	Petter Stordalen eig mange hotell .
eit selskap	Alle selskapa gjekk konkurs.
eit språk	Han kan snakke fem språk .
eit eksempel	Dei er levande eksempel på kva eg meiner.
eit yrke	Gjennom eit langt liv har han vore innom fleire yrke .
eit bilete	Er det mora di eg ser på dette snuskete biletet ?
eit lovbrøt	Han blei straffa for det grove lovbrøtet .
eit område	Mange område er i dag øydelagde.
eit resultat	Dei oppnådde gode resultat .
eit frimerke	Samlar du på frimerke ?
eit dokument	Advokaten signerte dei fem dokumenta .
eit bilete	Pål Enger har stole fleire Munchbilete .
eit eksempel	Han var eit godt eksempel .
eit minne	Ho hadde pinlege minne frå sydenreisa.
eit middel	Etos, logos og patos er retoriske bevismiddel .
eit middel	Buss og tog er ulike kommunikasjonsmiddel .
eit møbel	Eg brente alle dei heslege møbla/møblane .
eit fotografi	Eg har mange fotografi av mora di.
eit bod	Skyene ber bod om storm.
eit jubileum	I 2014 blei grunnlovsjubileet feira.
eit auditorium	Det var fullt av studentar i auditoriet .
eit akvarium	Han knuste det dyre akvariet .
eit middel	For å kjøpe desse legemidla treng du resept.
eit skjema	Du må fylle ut alle desse skjema .
eit teater	Berlin har mange teater .
eit ritual	17. mai-feiringa er eit politisk ritual .
eit eksempel	Eg kjenner fleire eksempel på at det har skjedd.
eit produkt	Denne butikken sel ubrukelege produkt .

BØY DESSE SUBSTANTIVA**bruk ordboka om du må**

eintal		fleirtal	
ubunden form	bunden form	ubunden form	bunden form
eit museum	museet	fleire museum	alle musea
eit teater	teateret	fleire teater	alle teatera
eit jubileum	jubileet	fleire jubileum	alle jubilea
ein søknad	søknaden	søknader / søknadar	søknadene / søknadane
eit apotek	apoteket	apotek	apoteka
ein kollega	kollegaen	kollegaer / kollegaar	kollegaene / kollegaane
eit skjema	skjemaet	fleire skjema	alle skjemaa
eit håp	håpet	fleire håp	alle håpa
ein vikar	vikaren	fleire vikarar	alle vikarane
ein blyant	blyanten	fleire blyantar	alle blyantane
ein draum	draumen	draumar	alle draumane
eit imperium	imperiet	fleire imperium	alle imperia
ei løysing	løysinga	løysingar	løysingane
ein iranar	iranaren	iranarar	iranarane
ein pause	pausen	pausar	pausane
ein fridom	fridomen	fridomar	fridomane
eit verkemiddel	verkemidlet	verkemiddel	verkemidla
ein metafor	metaforen	metaforar	metaforane
ein politikar	politikaren	politikarar	politikarane
eit prosjekt	prosjektet	prosjekt	prosjekta
eit eksempel	eksemplet	eksempel	eksempla
ei maskin	maskina	maskiner	maskinene
ein allegori	allegorien	allegoriar	allegoriane
ein overdriving	overdrivinga	overdrivingar	overdrivingane
eit samanfall	samanfallet	samanfall	samanfalla
eit skjema	skjemaet	skjema	skjemaa

BØY DESSE A-VERBA

infinitiv	presens	Preteritum	Perfektum
å sykle	syklar	sykla	har sykla
å klatre	klattrar	klatra	har klatra
å danse	dansar	dansa	har dansa
å skildre	skildrar	skildra	har skildra
å bløffe	bløffar	bløffa	har bløffa
å handle	handlar	handla	har handla
å verke	verkar	verka	har verka
å fiske	fiskar	fiska	har fiska
å auke	aukar	auka	har auka
å teikne	teiknar	teikna	har teikna
å rekne	reknar	rekna	har rekna
å trylle	tryllar	trylla	har trylla

BØY DESSE E-VERBA

infinitiv	Presens	preteritum	perfektum
å kjøpe	kjøper	kjøpte	har kjøpt
å lære	lærer	lærte	har lært
å hjelpe	hjelper	hjelpete	har hjelpt
Å stupe	stupar	stupte	har stupt
å lyse	lyser	lyste	har lyst
å dømme	dømmer	dømde	har dømd
å demonstrere	demonstrerer	demonstrerte	har demonstrert
å studere	studerer	studerte	har studert
å reparere	reparerer	reparerte	har reparert
å distribuere	distribuerer	distribuerte	har distribuert
å styre	styrer	styrte	har styrt

BØY DESSE J-VERBA

Infinitiv	presens	preteritum	perfektum
å spørje	spør	spurde	har spurt
å krevje	krev	kravde	har kravt
å selje	sel	selde	har selt
å fortelje	fortel	fortalde	har fortalt
å symje	sym	sumde	har sumt
å setje	set	sette	har sett
å leggje	legg	la	har lagt
å velje	vel	valde	har valt
å smørje	smør	smurde	har smurt
å skilje	skil	skilde	har skilt
å telje	tel	talde	har talt

BØY DESSE KORTVERBA

infinitiv	presens	preteritum	perfektum
å nå	når	nådde	har nådd
å bu	bur	budde	har budd
å tru	trur	trudde	har trudd
å smi	smir	smidde	har smidd
å spa	spar	spadde	har spadd
å ha	har	hadde	har hatt
å skje	skjer	skjedde	har skjedd
å blø	blør	blødde	har blødd

BØY DESSE STERKE VERBA. Bruk ordboka om du må

infinitiv	presens	preteritum	perfektum
å ryke	ryk	rauk	har roke
å vekse	veks	vaks	har vakse
å syngje	syng	sang	har sunge
å springe	spring	sprang	har sprunge
å late	Lèt	lét	har late
å blåse	blæs	bles	har blåse
å drepe	drep	drap	har drepe
å tvinge	tvingar	tvinga	har tvinga
å be	ber	bad	bedt / bedd / bede
å bere	Ber	bar	har bore
å bite	Bit	beit	har bite
å flyge	flyg	flaug	har floge
å gråte	græt	gret	har gråte
å leggje	legg	la	har lagt
å vere	er	var	har vore
å lese	Les	las	har lese
å liggje	ligg	låg	har lege
å sjå	ser	såg	har sett
å vekse	veks	vaks	har vakse
å finne	finn	fann	har funne
å sove	søv	sov	har sove
å bli	blir	blei	har blitt
å skrive	skriv	skreiv	har skrive
å halde	held	heldt	har halde
å komme	kjem	kom	har komme / kome
å skjere	skjer	skar	har skore

PRONOMEN. Set om setningane

bokmål

nynorsk

- Jeg vet hvem de er.
 - De kjøpte bilen av dem.
 - Inviterte dere henne?
 - Inviterte han dere?
 - Dere må skjerpe dere.
 - Kjenner dere dem?
 - De bør skynde seg nå.
 - Sent på natten ble de kastet ut av lokalet.
 - De skal betale til dere.
 - Vi skal på fest til dem.
 - Nå er dere på tynn is.
 - De av dere som vil være med, må løpe.
 - Synes dere at de er strenge mot dere?
 - Da morgonen kom hadde de fått nok.
- Eg veit kven dei er.
 - Dei kjøpte bilen av dei.
 - Inviterte de ho/henne?
 - Inviterte han dykk?
 - De må skjerpe dykk.
 - Kjenner de dei?
 - Dei bør skunde seg no.
 - Seint på natta blei dei kasta ut av lokalet.
 - Dei skal betale til dykk.
 - Vi skal på fest til dei.
 - No er de på tynn is.
 - Dei av dykk som vil vere med, må løpe.
 - Synest de at dei er strenge mot dykk?
 - Da morgonen kom hadde dei fått nok.

EIGEDOMSORD

- I artikkelen **hennar** står det at...
- Forfatteren fullførte **boka si** i august.
- Eg las **boka hans** i oktober.
- Eg tviheld på **dialekten min / dialekta mi**.
- Kven er **dottera di** ?
- Banditten stal **jakka mi**.
- **De** må ta av **dykk** skoa **dykkar** i moskeen.
- **Mora di** er så feit at ho fell ut på begge sider av senga.
- Ho klippte av seg alt håret **sitt**.
- Frisøren klippte håret **hennar**.

eigedomsorda **DYKKAR** og **DEIRA**

engelsk

bokmål

nynorsk

• This is their house.	• Dette er huset deres .	• Dette er huset deira .
• Where is your car?	• Hvor er bilen deres ?	• Hvor er bilen dykkar ?
• It is not your fault.	• Det er ikke deres skyld.	• Det er ikke dykkar skyld.
• It's their fault.	• Det er deres skyld.	• Det er deira skyld.
• Their dog died.	• Hunden deres døde.	• Hunden deira døde.
• Your time is out.	• Tiden deres er ute.	• Tida dykkar er ute.

SPØRJEORD

og andre ord som ikkje skal byrje på **HV**

bokmål

- Hvor bor du?
- Hvem er president på Island?
- Hvorfor ikke?
- Hvordan kommer man til Bislett?
- Hvilken vei skal vi gå?
- Er dette holdeplassen hvor vi skal gå av?
- Hver gang vi møtes blir det bråk.
- Vet dere ikke hvem hun er?
- Hvilket tog skal dere ta?
- Han vet ikke hva han skal gjøre.
- Hvem drepte Laura Palmer?
- Hvem vet hvor Hvaler er?
- Hver og en gikk hjem.
- Hvilken bil er deres?
- Hver gang jeg ser ham må jeg le.
- De forstår ikke hvorfor.
- Dette er huset hvor han bor.

nynorsk

- Kvar bur du?
- Kven er president på Island?
- Kvifor ikkje?
- Korleis kjem ein til Bislett?
- Kva for ein veg skal vi gå?
- Er dette haldeplassen der vi skal gå av?
- Kvar gong vi møtast blir det bråk.
- Veit de ikkje kven ho er?
- Kva for eit tog skal de ta?
- Han veit ikkje kva han skal gjere.
- Kven drap Laura Palmer?
- Kven veit kvar Hvaler er?
- Kvar og ein gjekk heim.
- Kva for ein bil er dykkar/deira?
- Kvar gong eg ser han må eg le.
- Dei forstår ikkje kvifor.
- Dette er huset der han bur.

Dei skadelege eventyra

I blogginnlegget «Farlege barneforteljingar: kyssar du ein frosk, kan du ramle uti vatn og drukne», tek/tar Anne Viken eit oppgjær med dei som seier at vi må verne/beskytte barn/born mot skadeleg litteratur. Med dette meiner dei til dømes «Kardemommeby» og andre, etter Viken si meining/ Vikens meining uskyldige/uskuldige barneforteljingar. Vernet har gått alt for langt, skriv ho, og bruker/brukar både humor, ironi og sarkasme for å støtte poenga sine.

Viken tar/tek føre seg dei norske folkeeventyra som døme/eksempel. Dersom «Kardemommeby» er høgreekstremt og skadeleg for barn, så må vel mange andre eventyr òg/også/ vere uheldige for dei. Oskeladden fremjar/fremmar/fremmer dovenskap og inspirerer til ein livsstil som gjer at borna truleg hamnar på NAV, eller han får dei til å stikke kniven i sin eigen mage, slik han lurte/lura trollet til å gjere i «Gutten som kappåt med trollet». Eller kva med «Synnøve Solbakken» der dei mest valdelege gutane får dei venaste/finaste/vakraste damene. Dette kan tolkast som ei oppmoding/oppfordring til å bli kriminell. Slik held ho fram/fortset ho, med samanlikningar og allusjonar til eventyra. Sarkasmen og låtterleggjeringa kjem klårt fram gjennom heile innlegget. Ved å overdrive verknadene av å tru at «alt» barna/borna les kan ha skadelege følgjer/konsekvensar, får ho oss til å sjå det absurde og latterlege i budskapen/bodskapet til «vernekrinsen».

Poenget til Viken/ Vikens poeng ser ut til å vere enkelt: Hennar generasjon har ikkje tatt skade av tradisjonell barnelitteratur, og det gjer ikkje borna/barna i dag heller. Det som *er* skadeleg er å verne/beskytte dei mot alt og alle. Om dei ikkje kan tole eit eventyr som barn, korleis skal dei da tole røyndomen/røynda/verkelegheita som vaksne?

Kjelder.

Viken Anne: «Farlege barneforteljingar: kyssar du ein frosk...»

www.samlaget.no/nn.-no/forfattarar/v/anne-viken/blog/farlegebarneforteljingar.aspx

Nedlastingsdato 16.02.2016

ANBEHETELSE. bruk ordboka, og erstatt disse orda

- anmode – oppmode
- bekrefte – stadfeste (bekrefte også lov)
- anta – gå ut frå (anta også lov)
- beretning – forteljning
- kjærlighet – kjærleik / elskhug
- forelskelse – forelsking
- forberedelse – førebuing
- frihet – fridom
- anerkjennelse – anerkjening
- anmeldelse – anmelding
- likhet – likskap
- avgjørelse – avgjerd
- begravelse – gravferd
- bestikkelse – mute
- bevegelse – bevegelse / rørsle
- nærheten – nærleiken
- mulighet – moglegheit/mogelegheit
- anførselstegn – hermeteikn
- annerledes – annleis
- følelse – kjensle
- ansatt – tilsett
- begivenhet – hending
- tillatelse – tillating/løyve
- ensomhet – einsemd
- dødelighet – dødelegheit
- selvsikkerhet – sjølvtryggleik
- bevisstløshet – bevisstløyse / medvitløyse
- angrep – åtak (angrep også lov)
- anklage - klagemål
- sannheten - sanninga
- virkeligheten – verkelegheita/røyndomen

Andre ord som ofte blir skrivne feil

- dessuten – dessutan
- advarsel – åtvaring
- allerede – allereie
- oppgave – oppgåve
- egentlig – eigentleg
- forberedelse – førebuing
- hverandre – kvarandre
- annerledes – annleis
- imidlertid – likevel
- til tross for – trass i
- kun - berre
- løsning – løysing
- man – ein
- å mene - å meine
- midlertidig – mellombels
- oversettelse – omstetjing
- samme – same
- sammen – saman
- såkalt – såkalla/sokalla
- videre – vidare

BRUK ORDBOKA, og finn betre nynorske ord og vendingar i desse setningane

- Eg blei **bekymra** da
- Vi kan **anta** at ...
- Han har ikkje mykje **dannelse**.
- Denne **betegnelse**n er upresis.
- Lobbyistar kan ha stor **innflytelse**.
- Under min **ledelse** vil det bli orden i dette landet!
- Du kan få vere med, på ein **betingelse**.
- Det finst ingen **rettferdighet** i dette universet!
- Etter skandalen han gjorde var **oppsigelse** ikkje til å unngå.
- Han talte med **stor troverdighet**.
- **Samvittigheten** plagde ho ei lita stund.
- Dette er ein **forbrytelse** mot menneskeheten.
- Eg blei **uroleg** da
- Vi kan **gå ut ifrå** at ...
- Han har ikkje mykje **danning**.
- Denne **nemninga** er upresis.
- Lobbyistar kan ha stor **innverknad**.
- Under mi **leiing** vil det bli orden i dette landet!
- Du kan få vere med, på **eit vilkår**.
- Det finst ingen **rettferd** i dette universet!
- Etter skandalen han gjorde var **oppseiing** ikkje til å unngå.
- Han talte med **stort truverd**.
- **Samvitet** plaga ho ei lita stund.
- Dette er **eit brott/ brottsverk** mot menneskslekta.

Å SKRIVE. fyll ut:

infinitiv	presens	preteritum	perfektum
å skrive	skriv	skreiv	har skrive

SET OM SETNINGANE TIL NYNORSK

bokmål

- Knut Hamsun skrev romanen *Sult*.
- Petter Dass har skrevet salmen.
- Henrik Wergeland har skrevet diktet.
- I realismen ble det skrevet romaner og skuespill.
- I 1879 skriver Ibsen *Et dukkehjem*.
- Ludvig Holberg skrev på 1700-tallet.
- Jo Nesbø skriver kriminalromaner.
- Nynorsk er ingen dialekt, det er noe man skriver.
- Nå har de underskrevet kontrakten.
- Alt han sa under forhøret ble nedskrevet.
- Hvem har skrevet disse kommentarene?
- Studentene skulle skrive en artikkel om temaet.

nynorsk

- Knut Hamsun skreiv romanen *Sult*.
- Petter Dass har skrive salmen.
- Henrik Wergeland har skrive diktet.
- I realismen blei det skrive romanar og skodespel.
- I 1879 skriv Ibsen *Et dukkehjem*.
- Ludvig Holberg skreiv på 1700-tallet.
- Jo Nesbø skriv kriminalromanar.
- Nynorsk er ingen/inga dialekt, det er noko ein skriv.
- No har dei underskrive kontrakten.
- Alt han sa under forhøret blei nedskrive.
- Kven har skrive desse kommentarane?
- Studentane skulle skrive ein artikkel om temaet.

SAMSVARSBØYING. Set om setningane til nynorsk

bokmål

- Romanen *Sult* er skrevet av Hamsun.
- Brevet ble skrevet av Ibsen i 1889. Han skrev mange tusen brev.
- Skuespillene er skrevet av Holberg
- Artikkelen ble skrevet av ham.
- Han har skrevet mange brev, men dette brevet er skrevet av en annen.
- Ibsen skrev *Et dukkehjem*. Skuespillet *Gjengangere* er også skrevet av ham.
- Man vet ikke hvem som skrev *Sagaen om Gunnlaug Ormstunge*.
- Modernistiske dikt blir ofte skrevet på frie vers.
- Han er selvskrevet i jobben som justisminister.
- *Den guddommelige komedie* er ikke skrevet av Shakespeare. Det var Dante som skrev denne boka.
- I avisa *Dag og Tid* er artiklene skrevet på nynorsk.

nynorsk

- Romanen *Sult* er skriven av Hamsun.
- Brevet blei skriva av Ibsen i 1889. Han skreiv mange tusen brev.
- Skodespela er skrivne av Holberg
- Artikkelen blei skriven av han.
- Han har skriva mange brev, men dette brevet er skriva av ein annan.
- Ibsen skreiv *Et dukkehjem*. Skodespelet *Gjengangere* er også skriva av han.
- Ein veit ikkje kven som skreiv *Sagaen om Gunnlaug Ormstunge*.
- Modernistiske dikt blir ofte skrivne på frie vers.
- Han er sjølvskriven i jobben som justisminister.
- *Den guddommelige komedie* er ikkje skriven av Shakespeare. Det var Dante som skreiv denne boka.
- I avisa *Dag og Tid* er artiklane skrivne på nynorsk.

Å LESE. fyll ut

infinitiv	presens	preteritum	perfektum
å lese	les	las	har lese

SET OM SETNINGANE TIL NYNORSK**bokmål****nynorsk**

- Det er viktig at man leser kontrakter grundig.
- Har dere lest avisen i dag?
- Ivar Aasen leste mange engelske romanar.
- Jeg har lest et essay av Ludvig Holberg.
- Har du lest romanen *Sult*, som Hamsun har skrevet?
- Dere bør lese diktet «Storbynatt», som er skrevet av Rudolf Nilsen.
- De av dere som ikke har lest et skuespill av Ibsen, bør gjøre det.
- Jeg leste skriften på veggen.
- Jeg leser henne som en åpen bok.
- Mange vil heller se på kattevideoer på Youtube enn å lese litteratur.
- Hun har lest mange klassikere.
- Han hadde lest at ærlighet varer lengst.
- Gjett hvem som leste hele rulleteksten til filmen.
- Han har lest alt Shakespeare har skrevet.
- Han tror at alt han leser er sant.
- Det er viktig at ein les kontraktar grundig.
- Har de lese avisa i dag?
- Ivar Aasen las mange engelske romanar.
- Eg har lese eit essay av Ludvig Holberg.
- Har du lese romanen *Sult*, som Hamsun har skrive?
- De bør lese diktet «Storbynatt», som er skrive av Rudolf Nilsen.
- Dei av dykk som ikkje har lese eit skodespel av Ibsen, bør gjere det.
- Eg las skrifta på veggen.
- Eg les ho som ein open bok.
- Mange vil heller sjå på kattevideoar på Youtube enn å lese litteratur.
- Ho har lese mange klassikarar.
- Han hadde lese at ærlegdom varar lengst.
- Gjett kven som las heile rullesteksten/rulleteksta til filmen.
- Han har lese alt Shakespeare har skrive.
- Han trur at alt han les er sant.

Finn **PRESENS PARTISIPP** av verba til venstre, og bruk dei i setningane.

skrive	I <u>skrivande</u> stund er det ikkje stort vi kan gjere med saka.
løpe	Den rabiante hunden kom <u>løpande</u> mot postbodet.
stråle	Ho var <u>strålande</u> nøgd med resultatet.
gråte	Det <u>gråtande</u> barnet hadde falle av sykkelen.
smile	Ho stolte ikkje heilt på den glatte og <u>smilande</u> seljaren.
lytte	Han burde vore meir <u>lyttande</u> .
tenkje	Ho er eit <u>tenkjande</u> menneske.
stå	Dei blei <u>ståande</u> og vente.
skrike	Alle dei <u>skrikande</u> folka gjorde meg sliten.
sove	Dei sleit med å vekke den <u>sovande</u> gamle mannen.
vurdere	Dei studerte han på ein <u>vurderande</u> måte.
kritisere	Eg er så lei av dei <u>kritiserande</u> kommentarane dine!
hengje saman	Han var full, og talen ikkje <u>samanhengande</u> .
leve	Minnet stod <u>levande</u> for ho.
inspirere	Det var ein <u>inspirerande</u> idé!
kvese	Den <u>kvesande</u> katten hadde lopper.
auke	Edruskap er eit <u>aukande</u> problem i samfunnet.
kome	Den <u>komande/kommande</u> helga blir det stiv kuling langs kysten.
stirre	Klovnen stod i hagen, <u>stirrande</u> inn vindauget.
juble	Han blei tatt <u>jublende</u> imot.
sitte	Den <u>sittande/sitjande</u> regjeringa er inkompetent.
brenne	Dette temaet er <u>brennande</u> aktuelt.

S-GENITIV. skriv om disse setningane

- Har du sett den gamle mannens stokk?
- Hundens pels var full av lopper.
- Skulens nettside var ikkje oppdatert.
- Alle husets vegger var kvitmåla.
- Bondens traktor var tom for diesel.
- Soldatens brev blei opna av dama hans.
- Eg håper naboens hus brenn ned.
- Dei krångla om butikkens økonomi.
- Kapteinen fortalde om skipets historie.
- Bestefars galne hundar har rabies.
- Ulvens framtid i Noreg er usikker.
- Ubåtens periskop stakk opp av vatnet.
- Landets regjering var korrupt.
- Professorens bil punkterte.
- Restaurantens meny var freistande.
- **den gamle mannen sin stokk / stokken til den gamle mannen**
- **hunden sin pels / pelsen til hunden...**
- **skulen sin nettside / nettsida til skulen**
- **huset sine veggar / veggane i huset**
- **traktoren til bonden / bonden sin traktor**
- **soldaten sitt brev / brevet frå soldaten**
- **naboen sitt hus / huset til naboen**
- **butikken sin økonomi / økonomien til butikken**
- **skipet si historie / historia til skipet**
- **bestefar sine hundar / hundane til bestefar / hundande hans bestefar**
- **ulven si framtid / framtida til ulven**
- **ubåten sitt periskop / periskopet på ubåten**
- **Landet si regjering / regjeringa i landet**
- **Professoren sin bil / bilen til professoren**
- **restauranten sin meny / menyen på/til restauranten**

- Skodespelets dialog var uforståelig.
- Mannens egentlige navn var det ingen som visste.
- Talens ironi blei misforstått av mange.
- Bibliotekets boksamling blei utvida.
- Orkesterets dirigent snubla på scenen.
- Byens rådhus raste saman under jordskjelvet.
- Maleriets pris var desserre for høg.
- Treets bark var eten av termitter.
- Bilens skilt var falske.
- Smuglaren sin tur over grensa var vellukka.
- Frisøren klippte i mannens øyre.
- Trappas gelender var rustent.
- Bokas omslag var utslite.
- Eg synest at filmens plott var uforståelig.
- Han granska vinens farge.
- **skodespelet sin dialog / dialogen i skodespelet**
- **mannen sitt egentlige namn**
- **talen sin ironi / ironien i talen**
- **biblioteket si samling / samlinga til biblioteket**
- **orkesteret sin dirigent / dirigenten ved/i orkesteret**
- **byen sitt rådhus / rådhuset i byen**
- **maleriet sin pris / prisen på maleriet**
- **treet sin bark / barken på treet**
- **skilta på bilen / bilen sine skilt**
- **smuglaren sin tur / turen til smuglaren / smuglarturen**
- **øyret til mannen / mannen sitt øyre**
- **trappa sitt gelender / gelenderet på trappa**
- **bokomslaget / omslaget på boka / boka sitt omslag**
- **plottet i filmen / filmen sitt plott**
- **vinen sin farge / fargen til vinen**

set inn **NOKON, NOKA, NOKO**

- Aviskronikken har ikkje noko tydeleg hovudsynspunkt.
- Henrik Ibsen skreiv aldri nokon romanar.
- I tillegg til romanane sine, skreiv Knut Hamsun også nokon få dikt.
- Eg rakk ikkje lese noka avis denne morgonen.
- Ludvig Holberg skreiv nokon tusen brev.
- I nokon dialektar har ein kløyvd infinitiv.
- Nynorsk er ikkje nokon/noka dialekt, det er ei målform.
- Nokon av dikta hans er skrivne med frie vers.
- Er det framleis nokon som trur at USA forfalska månelandingen?
- Ja, nokon trur dette framleis.
- Har nokon nobelprisvinnarar komme frå Noreg?
- Nokon gonger misforstår folk ironiske tekstar.
- Grei kort ut om nokon verkemiddel og den funksjonen dei har i teksten.
- Ved å studere nokon verselinjer frå diktet, kan ein sjå at...
- Ein kan finne nokon likskapar mellom alle desse tekstane.
- Ved å samanlikne nokon sider ved form og innhald i dei to reklamane, ser ein at...
- Han har ikkje noko særleg erfaring å skryte av.

GRADBØY ADJEKTIVA

positiv	komparativ	superlativ
sterk	sterkare	sterkast
kjend	meir kjend	mest kjend
fin	finare	finast
lang	lengre	lengst
interessant	meir interessant	mest interessant
innfløkt	meir innfløkt	mest innfløkt
streng	strengare	strengast
flink	flinkare	flinkast
erfaren	meir erfaren	mest erfaren
tung	tyngre	tyngst
varsam	meir varsam	mest varsam
takksam	meir takksam	mest takksam
mykje	meir	mest
farleg	farlegare	farlegast
viktig	viktigare	viktigast
komplisert	meir komplisert	mest komplisert
raud	raudare	raudast
realistisk	meir realistisk	mest realistisk
effektiv	meir effektiv	mest effektiv
ung	yngre	yngst
galen	galnare	galnast
vakker	vakrare	vakrast
opplagd	meir opplagd	mest opplagd
nyansert	meir nyansert	mest nyansert
fuktig	meir fuktig	mest fuktig
skitten	meir skitten	mest skitten
utfordrande	meir utfordrande	mest utfordrande
frisk	friskare	friskast
oppkvikkande	meir oppkvikkande	mest oppkvikkande
hard	hardare	hardast

ADJEKTIV. Set inn rett form av desse adjektiva

gamal	Welhaven var eitt år eldre enn Wergeland.
mange	Det kom mange fleire på festivalen i år.
komplisert	R-matte er meir komplisert enn P-matte.
farleg	Løven er det farlegaste dyret på savannen.
klok	Det vil nok vere klokare å vente ei veke.
varsam	Ho var varsamare en naudsynt.
intrikat	Den svenske filmen hadde det mest intrikate plottet.
vaksen	Den yngste systema var den mest vaksne av dei to.
ung	Ho ser yngre ut enn ho er.
mykje	Det er ikkje noko særleg meir vi kan gjere.
vond	Sild er det vondaste som finst.
lang	Skodespelet var i lengste laget.
høg	Nidarosdomen er høgare enn Frogner kyrkje.
sterk	Det er den sterkaste chillien eg har smakt!
rask	Usain Bolt er den raskaste mannen på Bislett.
sørleg	Mandal er den sørlegaste byen i Noreg.
vanskeleg	Teoretisk fysikk er eit vanskeleg fag.
analytisk	Ho hadde eit meir analytisk blick en dei andre.
god	Han fekk mykje betre karakterar enn før.
treig	Det er den treigaste køen eg har vore i.
heldig	Eg hadde flaks, og var den heldigaste denne gongen.
presis	Han kjem alltid meir presist enn bror sin.
merkeleg	Dette er det merkelegare eg har vore med på!
sint	Ho var enda sintare då kvelden kom.
frekk	Det var den frekkaste manøveren nokon hadde sett.
roleg	Eg håper vêret er rolegare i morgon.
utfordrande	Dette var meir utfordrande enn eg hadde trudd.
ekte	Ivar Aasen ville studere dei mest ekte norske dialektane.
sjeldan	Det er sjeldnare enn ein skulle tru.

NOKON, ANNAN og INGEN

- Alt anna var uviktig.
- Det er ingen bruk av ironi i artikkelen.
- Ingen annan forfatter har gjort sterkere inntrykk på ho.
- Du får prøve igjen ein annan gong.
- Den andre gongen gjekk det bra.
- Det kom ikkje noko dikt på skriftleg eksamen i fjor, og ikkje nokon novelle heller.
- Vi har ikkje noko anna val.
- I bilen fann tollarane brennevin, øl og andre saker.
- Det går ingen trikk i dag, og heller ikkje noko tog.
- Ingen veit kven som drap Laura Palmer.
- Der fikk du noko anna å tenkje på.
- Eg har inga aning om kven som drap Laura Palmer.
- Eg veit ikkje, spør heller nokon andre.
- Ein eller annan gong må han pensjonere seg han òg.
- Det er ein annan som sit der no.
- Etter at ho gifta seg tok ho eit anna namn.
- Den nye presidenten brukte eit anna skrivebord.
- Ingen dokument blei underskrivne den dagen.
- Mekanikaren fann ikkje nokon / ingen feil på motoren.
- Eg har ikkje noko / ingen problem med det.

OMSET SETNINGENE TIL NYNORSK

bokmål

- Jeg sitter og leser.
- Jeg satt og leste.
- Jeg har sittet og lest.
- Jeg hadde sittet og lest.
- Jeg skal sitte og lese.
- Jeg skal ha sittet og lest.
- Jeg skulle sitte og lese.
- Jeg skulle ha sittet og lest.

nynorsk

- Eg sit og les.
- Eg sat og las.
- Eg har sete og lese.
- Eg hadde sitte og lese.
- Eg skal sitte/sitje og lese.
- Eg skal ha sete og lese.
- Eg skulle sitte/sitje og lese.
- Eg skulle ha sete og lese

adjektiva **EIGEN** og **LITEN**
SET OM SETNINGANE TIL NYNORSK

- En liten by.
- Et lite problem.
- Deres eget problem.
- Hans egen lille bil.
- Min egen saksofon.
- Den lille bygda vår.
- Våre egne problemer.
- Hennes egne små tanker.
- Det er min egen sak!
- Den lille saksofonen.
- Pass dine egne saker!
- Fridtjof Nansens egen skute het Fram.
- Gjøa var Roald Amundsens egen båt.
- Ernest Shackelton seilte sitt eget skip til Antarktis.
- Det er vår egen skyld.
- Vent her en liten stund.
- Han har sin egen måte å gjøre ting på.
- Detektiven overså den lille detaljen.
- Ein liten by.
- Eit lite problem.
- Dykkar / Deira eige problem
- Hans eigen vesle bil.
- Min eigen saksofon.
- Den vesle bygda vår.
- Våre eigne problem
- Hennar eigne små tankar.
- Det er mi eiga sak.
- Den vesle saksofonen.
- Pass dine eigne saker!
- Fridtjof Nansens eiga skute heitte Fram.
- Gjøa var Roald Amundsens eigen båt.
- Ernest Shackelton segla sitt eige skip til Antarktis.
- Det er vår eiga skuld.
- Vent her ei lita stund
- Han har sin eigen måte å gjere ting på.
- Detektiven oversåg den vesle detaljen

bruk **HAN** og **HO** i staden for **DEN** SET OM SETNINGANE TIL NYNORSK

bokmål

- Skal du til Nesodden må du ta fergen. Den går fra Aker Brygge.
- Jeg har sett postbilen; den står parkert rundt hjørnet.
- – Hvor er boken?
– Den ligger på bordet.
- Jeg har kjøpt ny klokke. Den var ikke billig
- – Hvor har den gamle hunden blitt av?
– Vi måtte avlive den.
- Etter at båten seilte ut, så vi ikke noe mer til den.
- Jeg så filmen *Das Boot* i går. Den var veldig lang.
- Butikken ble lagt ned, fordi den ikke var lønnsom.
- Avisen ligger ikke der den pleier å ligge.

nynorsk

- Skal du til Nesodden må du ta ferga. Ho går frå Aker Brygge.
- Eg har sett postbilen; han står parkert rundt hjørnet.
- – Kvar er boka?
– Ho ligg på bordet.
- Eg har kjøpt ny klokke. Ho var ikkje billig.
- – Kvar har den gamle hunden blitt av?
– Vi måtte avlive han .
- Etter at båten segla ut, såg vi ikkje noko meir til han .
- Eg såg filmen *Das Boot* i går. Han var veldig lang.
- Butikken blei lagd ned, fordi han ikkje var lønnsam.
- Avisa ligg ikkje der ho plar å liggje.

PREPOSISJONAR Set om setningane til nynorsk

• Terje Vigen bor ytterst ved havet.	• Terje Vigen bur ytst ved havet.
• Jakka hang innerst i skapet.	• Jakka hang inst i skapet.
• Det er innenfor rimelighetens grenser.	• Det er innanfor rimelegheita sine grenser.
• Jeg følte meg helt utenfor .	• Jeg følte meg heilt utanfor .
• Apoteket er i gaten bortenfor torget	• Apoteket er i gata bortanfor torget
• Dette er det største problemet vi har stått overfor	• Dette er det største problemet vi har stått overfor
• Fru Olsen bor i etasjen ovenfor meg.	• Fru Olsen bur i etasjen ovanfor meg.
• De var fra sans og samling.	• De var frå sans og samling.
• Ifølge professoren var konklusjonen feil	• Ifølgje/ifylgje professoren var konklusjonen feil
• Det skjedde omkring århundreskiftet.	• Det skjedde omkring hundreårsskiftet.
• Regningen må betales innen onsdag.	• Rekninga må betalast innan onsdag.
• Navnet hans stod nederst på listen.	• Namnet hans stod nedst på lista.
• Parker sykkelen utenfor døren.	• Parker sykkelen utanfor døra.

OVERFOR eller OVANFOR? Set om setningane frå engelsk til nynorsk

• She lives above me.	• Ho bur ovanfor meg.
• Her house is opposite to mine.	• Huset hennar er overfor mitt.
• We are facing a problem here.	• Vi står overfor eit problem her
• The key is hidden over the door.	• Nøkkelen er gøymt ovanfor døra.